

Когато стигна до кжщата на брата си, Лазо, изтошенъ, заудря на вратата. Какъ ли, всжщность, изглежда братъ му? По какво щѣше да го познае, че тъкмо тоя човѣкъ е братъ му.

Вратата предпазливо се отвори и отвжтре се показа възрастенъ мжжъ, цѣлъ побѣлѣлъ. Сжщи като Лазо въ лицето, по-старъ, бѣлъ и уморенъ. Той погледна плахо брадясалия, окжсанъ гостъ, който тъй лудо хлопаше въ ношъта и го гледаше като призракъ съ хлътналитѣ си пламенни очи въ тъмнината. Нѣкой злосторникъ ли бѣше, или нѣкой задгробенъ духъ?

— Ка-какво обичате? — запита стариятъ мжжъ плахо.

— Азъ, — азъ съмъ Лазо!..

Побѣлѣлиятъ господинъ залитна и разтвори ржцетѣ си. Лазо припадна на гърдитѣ му и зариди. Братъ му изглеждаше тъй старъ, че ако Лазо не бѣше бързалъ толкова, ако да не бѣ дошелъ презъ всички препятствия, скоро трѣбваше да го гони на небето.

Яна Язова

ЦАРЬ И СИРОМАХЪ

(Приказка)

Имало едно време много добъръ и уменъ царъ. Той искалъ чиновницитѣ му да управляватъ по законъ, а народътъ му да добува. Царътъ пожелалъ да отиде срѣдъ народа и самъ да види какъ управляватъ чиновницитѣ му и какъ живѣе народътъ.

Повикалъ той първия си министъръ, казалъ му желанието си и му заповѣдалъ да се пригответи за пжтъ. Но, за да не бждатъ познати, да пригответи и за двамата калугерски дрехи.

Преоблѣкли се и тръгнаха. Вървѣли, вървѣли и видѣли, че на една нива оре беденъ селянинъ съ две магарета. Царътъ запиталъ министра си:

— Какво значи това? Така ли добрува моятъ народъ?

— Това не е нищо друго, царю честити, освенъ крайна бедность — отговорилъ министрътъ. Приблизжили до орача и царътъ го запиталъ:

— Ами ти защо си впрегналъ въ това тежко рало тия слаби магарета? Могатъ ли тѣ да оратъ? Не е ли грѣхота отъ Бога?

— Ехъ, дѣдо попе, сиромасъ човѣкъ — живъ дяволъ. Сиромашията го кара, грѣхъ не грѣхъ, да върши работи, съ които само дяволътъ се занимава, — отговорилъ селянинътъ.

— Какъ ти е името?

— Сиромасъ Иванъ.

Калугеритѣ подкарали конетѣ си. Като стигнали въ селцето, посрещнали ги попътъ и кмета, и ги поканили да пренощуватъ въ поповата кжща. Но тѣ не се съгласили, а попитали за кжщата на сиромасъ Иванъ. Тамъ да пренощуватъ.

— А че той е много беденъ човѣкъ! Живѣе въ малка и схлупена кжшурка, нито има съ що да ви нагости, нито да ви завие, — думали селянитѣ.

— Нищо, ние си имаме всичко, — отговорили калугеритѣ.